

باب 5

كسيمفولن دان چادغن

5.1 فنداھولوان

ددالم امفت باب سبلوم اين، فېلیدیق تله مېنتغ كسلوروهن كاجين یغ ملیقوتي تیک اوبجیکتیف اوتام سېکایمان یغ تله دکاریسکن ددالم باب فرتام. سباکاي کسیمفولن اخیر فیلیدیق اکن موموسکن کسلوروهن حاصیل فرینچاغن سبلوم این دان تله برجای منجاقای اوبجیکتیف یغ تله دتفکن یاءیت تیوری فرکبمبغن تولیسن جاوی یغ سزوسن ملیتکن فرکبمبغن امفت سیستم ایجان جاوی دملیسیا، فرکبمبغن اینستیتوسی یغ دکاجی دان دافتن دری مغانالیسیس ایدرن بورغ سؤل سلیدیق دغن منرغکن سچارا رینچی جومله ککرفن دان فراتوسن یغ برنتوق ستاتیستیک یاءیت لبیه ترنومفوکشد جومله ککرفن دان فراتوسن. باکی باب تراخیراین، فیلیدیق اکن مرینچیکن فرینچغن مغانای دافتن کاجین برنتوق روموسن برداسرکن کشد تیک اوبجیکتیف یغ تله دکاریسکن ترسبوت.

5.2 فرینچاغن دافتن کاجین

i. تیوری فرکبمبغن سیستم تولیسن جاوی دان قاعده ایجان جاوی دملیسیا

تیوری فمبنتوقن تولیسن جاوی فداولن ممفویای فغاروه عرب یاءیت دغن مغاناکن براف سیمبول سفرتیمان یغ تردافت ددالم القران سفرتی تشیدد، فتحه، ضمه، کسرة دان سبدو. حال این منونجوقکن فغانان باریس اتاودیاکریتیک دکوناکن باکی مودهکن

قماچان براسکن سیمبول ۲ ترسبوت. قمنبتوقن تولیسن جاوی این مغالی قروبهن اتاوتله برلاکواي فولوسي سباکاي سواتو کفرلوان سماس سهیغک اخیرن منجادی صفة کملايوان سجاتی یاءیت تنف قعکونان باریس دغن ماسوقکن حروف فوکل. اولیه ایت، قیلیدیق برنداقت فنتیغن قماهن مغنای تیوری قمنبتوقن دان قراوبهن سیستم تولیسن جاوی باکی کنراسی کینی کران کبپقن مانوسکریف دان کتاب ۲ جاوی لاما ماسیه دقاروهی اولیه ایلمن ۲ ترسبوت مکیکوت سیتواسی ماس نسخه ایت دحاصیلکن. حال این داقت مبری قماهن تنتغ کونسیف تولیسن قد ماس ترسبوت مکیکوت سجاره فرکمبن یغ قلباکای.

دسقیغ ایت، دالم بهاکین این جوک قیلیدیق تله مبننتغکن امقت سیستم تولیسن جاوی یغ ترداقت دملیسیا یاءیت ایجان فاکاتن، دیان، زعبا دان قدومن ایجان یغ دسقورنکن. کامقت ۲ سیستم ایجان جاوی این مقویای قاعده یغ ترسندیری یاءیت (1) سیستم فاکاتن دلپهت لبیه ریغکس دان سوده منمققن فرکمبن یغ بائیق دری اسقیک قعکونان حروف فوکل، فرکاتان عرب، قعکالن ایجان ترادیسی دان سباکاین. (2) سیستم زعبا قولا دلپهت مقویای بایق ککچولین، هومو کرف دان تیادا فنتقن یغ سبتولن انتوق قعیجان سسوات فرکاتان. ولوفون بکیتو زعبا تله مبری رواغ یغ بائیق دری اسقیک قعکونان اصطلاح عرب اصل یغ کبایقنن دسرفکن کدالم بهاس ملایو. (3) سیستم ایجان دیان قولا ساعت مغلکت قعکونان حروف فوکل بکی ستیف ایجان ترماسوقله اصطلاح بهاس

عرب.(4)سیستم یخ تراخیر یاءیت قدومن ایجان جاوي یخ دسمفورنکن دلیهت تله برجای میلسایکن بپراف کلمهن سیستم یخ سدیا ادا دغن مومرنیکن سیستم ایجان جاوي زعبا. فرینچاغن مغانی کامفت ۲ سیستم این تله دهورایکن سچارا رینچی ددالم باب کدوا دان منچاقای اوبجیکتیفت.

ii. فعاچرن دان فمبلاچرن جاوي داینستیتوت فنیدیقن کور وملیسیا(کمفوس فنیدیقن اسلام)

ددالم بهاکین قاعده فعاچرن دان فمبلاچرن جاوي داینستیتوسی ترسبوت ایان تله مگنونکن قاعده ایجان جاوي یخ دسمفورنکن کران ممویای سوبجیق کورسور یخ سفنوهن دفوکوسکن کفد ممفلاجری تولیسن جاوي سباکای فرسدیان انتوقیرخدمتدسکوله. حاصل دفرولیهی کورو فلاتیه فنیدیقن اسلام دلیهت بولیہ مباح تولیسن جاوي, نمون بکیتو داری اسفیک فنولیسن مریک اکق مغانداثی مسئله کران تریکت دغن بپراف قاعده ایجان یخ ترداقت ددالم قدومن ایجان جاوي یخ دسمفورنکن.

اینستیتوت فنیدیقن کورو ملیسیا (کمفوس فنیدیقن اسلام) دلیهت تله برجای ملاکر سچاره یخ ترسندیری اقبیلا ممویای سیستم تولیسن جاوي سندیری ولاوفون کینی تیدق دکوناکن لاکي.ای دلیهت سباکای اوسها یخ باعیق دالم ممتربتکن تولیسن جاوي دملیسیا.

قاعدہ فرتام ياءيت معنائى ايجان يڄ تيدق بنردان جوافنن اياه قد فركاتان "رمبڄ". باكي قاعدہ اين، فپليديق مندافتي كورو فلاتيہ فنديديقن اسلام مغالى ككليروان اونتوق ممبيذاكن سسواتوفركاتان يڄ مليبتكن مسئلہ هوموكرف سفرتي ايجان يڄ دپاتاكن. حال اين كران، ايجان باكي فركاتان "رمبڄ" مستيلہ دتمبہ "السلس حروف" ر"باكي ممبوييكن سبوتن (rambang) رامبڄ دانبوكنش (rembang) رمبرڄ.

مليهت كقد فغواسان ابجد فوكل قد سو كوكات اخيرتربوك، منجلسكن بهاوا كورو فلاتيہ فنديديقن اسلا مممقو ممبيذاكن كدودوقن سسواتو ابجد فوكل دان كونسونن. فريذان يڄ فرلو دفهمي دسيني اياه افبيلاستياف فركاتان يڄ داخيري دغن ابجد فوكل اياث برمقصود سو كوكات تربوك دان جك داخيري دغن ابجد كونسونن اداله سو كوكات ترتوتوف. بكي توجوك دغن سؤالن باكي ابجد فوكل قد سو كوكات ترتوتوف منونجوقكن كورو فلاتيہ فنديديقن اسلام داقت ممبيذاكنش دغن بايق.

ستروسن، فغتاھوان كورو فلاتيہ فنديديقن اسلام معنائى ليما حروف تمبهن دالم كسلوروهن ابجد جاوي جوك برادا قد تاھف ممواسكن. مريك داقت مغنلقسيتي دغن جلس ليما حروف تمبهن ترسبوت يڄ مروفاكن چيفتآن مشاركت تردھولو سلاين درقد حروف ۲ اصل يڄ داقتاسي دري سكريف اصل عرب.

دالم بهاكين فغواسان تولىسن جاوي جوک، فېليديق تله ميدياکن سؤالن برنتوق لاتيهن ياءيت برمولا دري سؤالن نومبو رليما يغ برتوجوان اونتوق مغاناليسييس فغواسان قاعده تولىسن جاوي. باکي سؤالن نومبور ليما، ريسقوندن دکهنديقي منوليس ليما فرکاتان مغيکوت قاعده درلوع دان حاصل يغ دفراوليهي مفرليهتکن، کورو فلاتيه فنديديقن اسلام داقت منوليس دغن بايق مغيکوت قاعده يغ تله دتفکن ياءيت اقبيللا سوکوکات کدوا سسواتو فرکاتان مگکوناکن حروف درلوع، مک فرلو دماسوقکن حروف "ا" فدکدوا ۲۱ سوکوکات.

سؤالن کانم فولابركاءيتن قاعده اکرونيم جوک مگکهنديقي ريسقوندن منوليس کمبالي تیک جنيس اکرونيم ياءيت دالم بهاس ملايو، بهاس ايغکريس دان اکرونيم لفظ. حاصل يغ فېليديق داقتي اياله ريسقوندن ممقوپاءي کلمهن اونتوق مغواساءي فنوليسن اکرونيم ددالم بهاس ايغکريس برنديغ اکرونيم بهاس ملايو دان اکرونيم لفظ. برداسرکن فنليتین فېليديق، اکرونيم ددالم بهاسا کريس مملوکن ايجان ترهادف اجدان مغيکوت سبوتن مولوت برنديغ اکرونيم بهاس ملايو يغ هان دتوليس مغيکوت فادنن حروف رومي دان جاوي سهاج.

باکي سؤالن کتوجوه، فېليديق منداهتي بايق ککليروان يغبلاکو ميبکن کورو فلاتيه فنديديقن اسلام تيدق داقت منجواب سؤالن برکاءيتن فغکونان حروف همزه يغ ممقوپاءي ليما قاعده. کلمهن اين دکسن ترهادف اصطلاح ۲ بهاس ايغکريس يغ دسرف کدالم بهاس

ملايو سفرتي اي-داکځ،اي-فوتیغ دان ایجان ۲ یغ مملوکن حروف همزه ترقیسه درفد
حروف سبلومث سفرتي فرکاتأنا ءور.مانکالا، سؤالن بربتوق رعکایکات دان کات
اولغ، کورو قلاتیه فنیدیقن اسلام دافت منجواب دغن بائیق معیکوت ایجان ددالم تولیسن
رومي. حال این منونجوقکن فغواسان ترهادف قاعده ایجان کاتاولغ دان راغکایکات برادا
قد تاهف یغ بائیق.

ستروسن، فرکاتان ۲ بهاس ایغکریس یغ تله دسادورکن کدالم بهاس ملایودان دایجا
معیکوت نحو بهاس ملايو منونجوقکن کورو قلاتیه فنیدیقن اسلام دافت مغواسای دغن
بائیق. سباکای چونتوه،ستیاف فرکاتان بهاس ایغکریس یغ دملایوکن مستیله دتولیس
معکوناکن حروف "ک" مانکالا جک فرکاتان ترسبوت اداله فرکاتان اصلي بهاس
ملايومستیله معکوناکن حروف "ق". سؤالن تراخیر بهاکین این اداله برکاءین فادانن
حروف رومي دان جاوي. فیلیدیق مندافتی کورو قلاتیه فنیدیقن اسلام دافت مغواسای
دغن بائیق کران مامهي فادانن حروف مروفاکن اساس اول یغ فرلودکواسای اونتوق
مودهکن فروسیس فنولیسن.

iv. فغکونان تولیسن جاوي

دالم بهاکین فغقلیکسین تولیسن جاوي، جنیس افلیکسی یغ دفوکوسکن ایاله مباح دان
منولیس دالم اسفیک ۲ ترتتو سفرتي ددالم کلس، لاتیهن معاجر دان لاین ۲ لاکي.
برداسرکن داتا یغ تله دانالیسیس د بهاکین باب یغ کامفت، فیلیدیق مندافتی کورو قلاتیه

فنديديقن اسلام مځكوناكن ټوليسن جاوي دالم فنوليسن تراوتمان اقبلا منجالني سيسي
فمبلاجرن مات فلاجرن جاوي. نامون، اياڻ تيدقله سچارا كونسيسټن سفرتيمان فځكونان
ټوليسن رومي.

دري سودوت فمباچان، فپليديق مندافتي كورو فلاتيه فنديديقن اسلام ممقوباءي كلنچارن
كتيك مباح باهن باچان برټوليسن جاوي برايكونتن ديديقن يغيرنه دترما دسكول هبراليرن
اكام برجاي مودهكن فروسيس ترسبوت برنديغ اينديفيدو يغ تيدق منداقت فنديديقن
دسكوله براليرن اكام. جك دليهت دري اسټيك فځكونان ټوليسن جاوي باكي منوليس
ارتاكل دالم ټوليسن جاوي، مريك بوليه منوليس دان دالم ماسيغ كرف والاوفون تيدق
سكراف فځكونان ټوليسن رومي. بكيټو جوگ منوليس نوتا ددالم كلس، دليهت سايمغ
فځكونانن دغن ټوليسن رومي.

فمباچان اخبار برټوليسن جاوي توغكل دنكارا اين ياءيت اوتوسن ملايودليهت تيدق
مندافت فرهاټين درفدكورو فلاتيه فنديديقن اسلام. حال اين موغكين دسببكن سيكف
تيدق مغمبيل تاهودان فمباچان هان ترمومشو قد اخبار ۲ تلويد برټوليسن رومي يغ
مغواساءي فاسرن برنديغ اوتوسن ملايو يغ برادا ددالم سيسيشن اوتوسن مليسيا.

ستروسن، فځكونان ټوليسن جاوي دالم لاتيهن مهاجر ددالم كلس امتله فنتيغ سباكاي
فرسديان اول كقد كورو فنديديقن اسلام سبلوم منجالني فروسيس فعاجرن يغ سببر. اي
دليهت تله منچافاي تاهف يغ ممبرغشعكن كران كورو فلاتيه فنديديقن اسلام كرف

مغکوناکنن برایکوتن فوغسی تولیسن جاوی سباکای میدیوم قیثمقاین قد ماس اکن داتغ.
مانکالا، قغکونان تولیسن جاوی دالم قنولیسن رنچاغن قعاجرن جوک ممبری چافاین یغ
فوسیتیف افاویلا مریک توروت مغکوناکنن سباکای فرسدیان سباکایمان ریالیقی سبیر یغ
مواجیکن تولیسن جاوی دکوناکن کتیک منولیس رنچاغن قعاجرن دسکوله ننتی. اخیر
سکالی، قیلیدیق منداتی قارا کورو قنیدیقن اسلام ممقوبای کأوقایان مباح دان
مغأقلیکسی تولیسن جاوی دالم فروسیس قمبلاجر سهارین.

5.3 ایمقلیکاسی کاجین

ملیعت کقد ایمقلیکسی کاجین، قیلیدیق منداتی کاجین این ساعت برتشن دغن فینومینا
کمروسوتن تولیسن جاوی یغ برلاکو کینی. کسن اوتام یغ دداتی ایاله ماسیه و
جودککلیروان ترهادف قاعده تولیسن جاوی ترکیبی یغ دلپت لبیه سیستماتیک برندیغ
سیستم تولیسن جاوی زعبا. ترداقت براف قاعده ایجان ترکیبی یغ دلپت اکت مغلیروکن
سفرتی قغکونان حروف همزه، اکرونیم دالم بهاس ایغکریس، فرکاتان سراقن بهاس
ایغکریس دان سباکاین. حال این همقر سام دکسن اولیه قیلیدیق برداسرکن قغالمن
مغندالیکن کلس توتوریل برسام قارا قلاجر سرجان مودا قنیدیقن اسلام داکادیمی قعاجین
اسلام، یونی فرسیتی ملایا.

ایمقلیکاسی دری سودوت قنولیسن قولا دلپت کورو قلاتیه قنیدیقن اسلام ماسیه
تراکت ۲ اونتوق منولیس کران وجودن براف قاعده یغ فرلو دایغاتی دغن باعیق. والاقون

بکیتو، سؤالن یغ دکموکاکن ممشو دتاغنی دغن بائیق کران فیلیدیق بروسها مپقینکن ریسقوندن سماس برتمو دان مئیدرکن بورغ سؤال سلیدیق ترسبوت اکن فنتیغن فروسییس مئیغت دان مهمامی سسواتو قاعده یغ دفلاجری ددالم بیلیق کلیه.

کسن تراخیر دفوکوسکن ایاله قد اسشیک فمباچان یغ دلپهت ممشو دکواسایی دغن بائیق اولیه کورو فلاتیه فنیدیقن اسلام. حال این دسببکن مریک برأصل دری سکوله برالیرن اکام یغ ممشوپایی سوبجیک فنیدیقن اسلام. اولیه ایت، دری اسشیک فمباچان تیدق مغالمی کسن یغ بوروق کران رات ۲ کورو فلاتیه فنیدیقن اسلام مگاکوی مریک بولیه ممباچ برندیغ منولیس کران ترکیت دغن قاعده ایجان جاوی ترکیبی.

5.4 چداغن کاجین لنجوتن

ستله منمویی حاصل دافتن درقد فیلیدیقن این، فیلیدیق ایغین منچادشکن ببرا ف لنجوتن کفدکاجین ۲ ستروسن باکی ملغکشکن دان ممشرباققن لاکي فیلیدیقن سفرتی این. حال این کران، فیلیدیقن برکاءیتن تولیسن جاوی دلپهت تیدق منداقت سمبوتن یغ بائیق دالم کالغن کولوغن فیلیدیقن برایکوتن فرتومبوهن مینت یغ سماکین مچیل دان فندداهن ترهادف واریشن بودیا کورغ دبری فرهاتین کران ماسیغ ۲ ممفوکوسکن ترهادف فغکاجین یغ برصفا ترکیبی. برایکوت ایاله انجورن ۲ کاجین لنجوتن یغ فرلودامبیل فرهاتین:-

i. کاجین ستروسن میستیله دفوکوسکن ترهادف کورو فلاتیه فنیدیقن بهاس
ملایو یغ دلپهت هوبوغن تولیسن واریشن این دغن بهاس ملایو دان کورو فلاتیه
فنیدیقن بهاس ملایو واجب مغانهوی سرت مغواسای تولیسن جاوی سرت
فوقولاسی میستیله دفریسرکن.

ii. ستیاف فیلیدیق هاروسله مغمو کاکن ستراتیکی دان فندکن یغ ترکیبی دالم
فنیدیقن قاعده جاوی دان مرموسکن قاعده یغ ترباءیق اونتوق دأفلیکسیکن
دالم کوریکولوم فمبلاجرن سکوله ماهوفون دفریغت اینستیتوت فغاجین
تیغکی.

iii. کاجین ستروسن واجر ممربایقکن فیلیدیقن ترهادف تیکس جاوی لاما
(مانوسکریف) دان چوبا دافلیکسیکن دالم بنتوق کاجین کوانتیتیف یغ
دفوکوسکن ترهادف کولوغن ۲ ترتتو سفرتی مهاسیسوا سرجان مودا فنیدیقن
اسلام.

iv. کاجین لنجوتن لاین مستیله تیدق ترتمغو ترهادف فغواسان دالم فروسییس
مباج دان منولیس تتافی منلیتی اسشیک ۲ لاین ساماد دالمن ماهوفون لوارن.

v. کاجین ستروسن مستیله مغمومقولکن، منلیتی دان ممرباءیقی قاعده ۲ ایجان جاوی
یغ دکسن دالم سیستم یغ سدیا اد باکی مغوسول دان ممرباءیقی سیستم
ترسبوت.

5.5 فنوتوف

کسلوروهنښ، فېلیدیقن این تله برجای دسمفورناکن دغن منچقاي تیک اوبجیکتيف یغ تله دتتفکن یاءیت فرتام منلیتی سجاره فرکمبغن سیستم تولیسن جاوي یغ برمولا دري تیوري تاهف فمبتوقن دان فروبهن سهیغکاله وجودن بېراف قاعده ایجان جاوي یغ ترداقت دملیسیا. کدوان، فېلیدیق دافت معکاجي قاعده فغاجرن دان فمبلاجرن تولیسن جاوي دان یغ کتیک معأنالیسیس فغواسان دان فغکونان تولیسن جاوي دالم فمبلاجرن اولیه کورو فلاتیه فنیدیقن اسلام. فېلیدیق برنداقت، فېلیدیقن این هاروسله منداقت فرهاتین عموم باکي معتاهوي کوالیتی فغواسان دان تاهف فغغلیکاسین تولیسن جاوي دملیسیا یغ دفوکوسکن ترهادف کورو فلاتیه فنیدیقن اسلام. دسمغیغ ایت، فېلیدیقن ۲ لاین مستیله دکمبغکن دان دفربایقکن دالم مندقني چابرن کمروسوتن تولیسن جاوي دالم کالغن کینراسي کینی سباکاي ساتو لغکه فمبودیان دان ممشارکتکن تولیسن واریشن این.